

Bi2BP_ZOZP

– 4. cvičení

Epitely 2 – podle funkce:

1. krycí ...

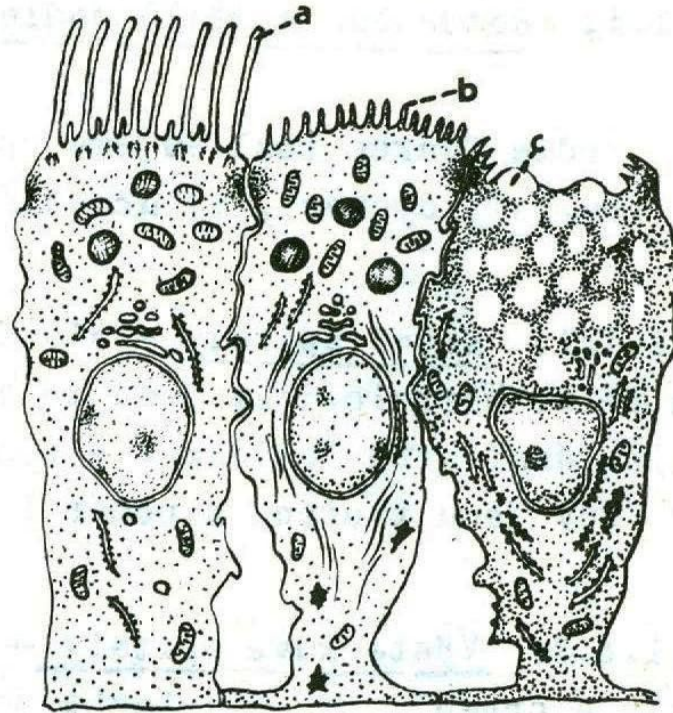
2. **Resorpční** –
vstřebávání živin,
mikroklky – žíhaný lem,
fagocytóza

3. **Řasinkové** – povrch těla
nebo střevní dutina,
přijímání potravy, dýchací
cesta, výstelka vejcovodů,
chánovodů

4. **smyslové** – přijímání
podnětů, smyslové b.,
chuťové pupeny, čichový
epitel, vnitřní ucho

5. **Svalové** – kontraktilní
bílkoviny, u nižších
bezobratlých

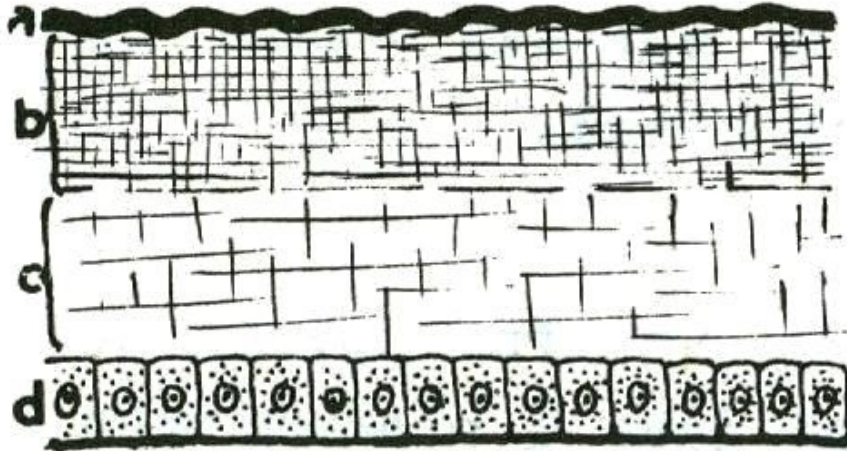
5. **Žlázové** - sekrece

Obr. 92. Submikroskopická
stavba různých typů epi-
te-liálních buněk
a = brvy (řasinky), b = mik-
roklky (kartáčový lem), c =
sekret.

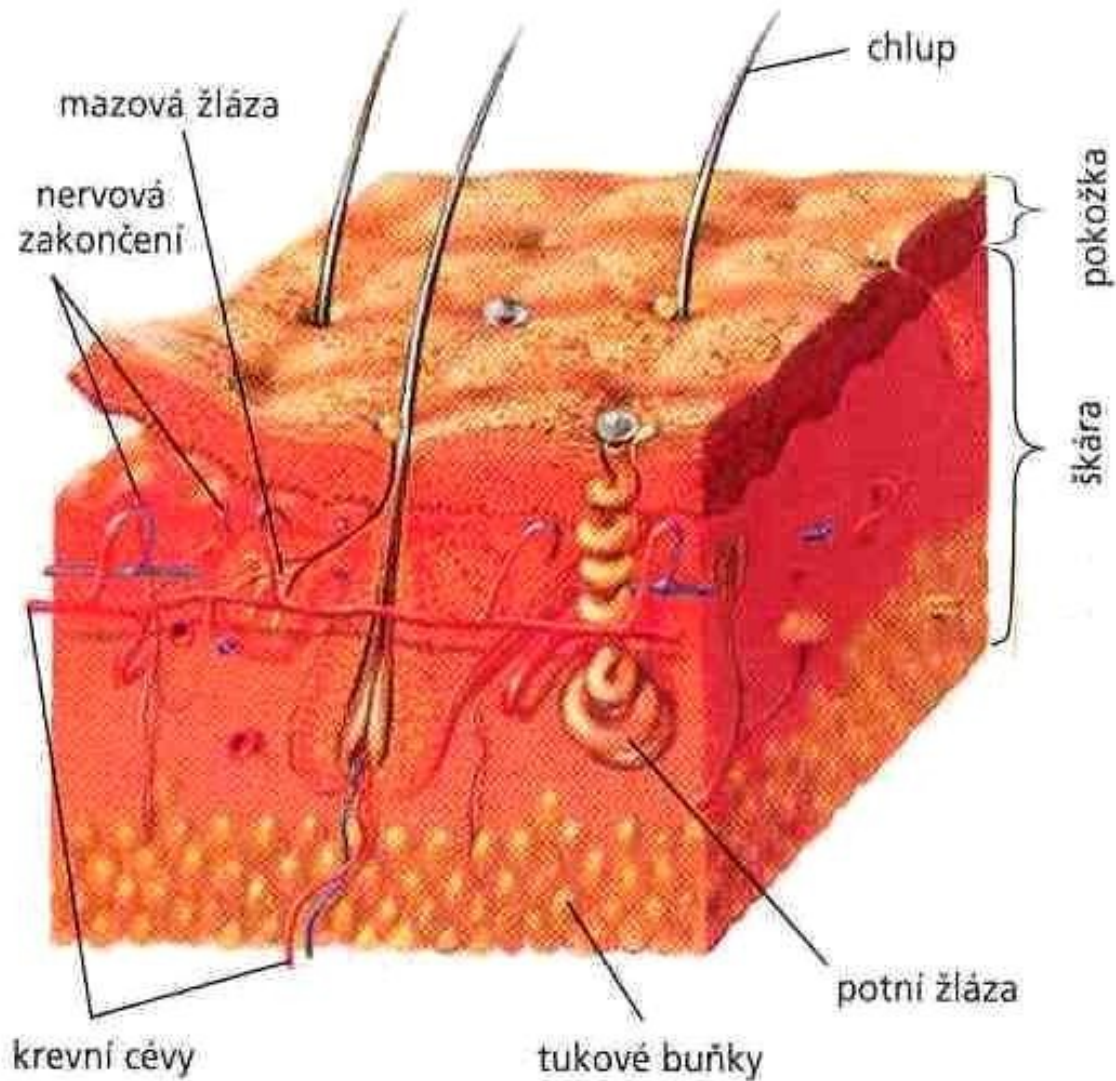
U bezobratlých je epidermis jednovrstevný epitel mnohdy obrven (pohyb, potrava) Epidermis vylučuje nebuněčnou vrstvu kutikulu.

Kutikula: vrstevnatá, vlákna kolagenu, chytinu v amorfní matrix (bílkoviny, cukry) vystužená Ca

Obr. 91. Kutikulární epitel
a = epikutikula, b = exokutikula, c = endokutikula, d = hypodermis.

b)

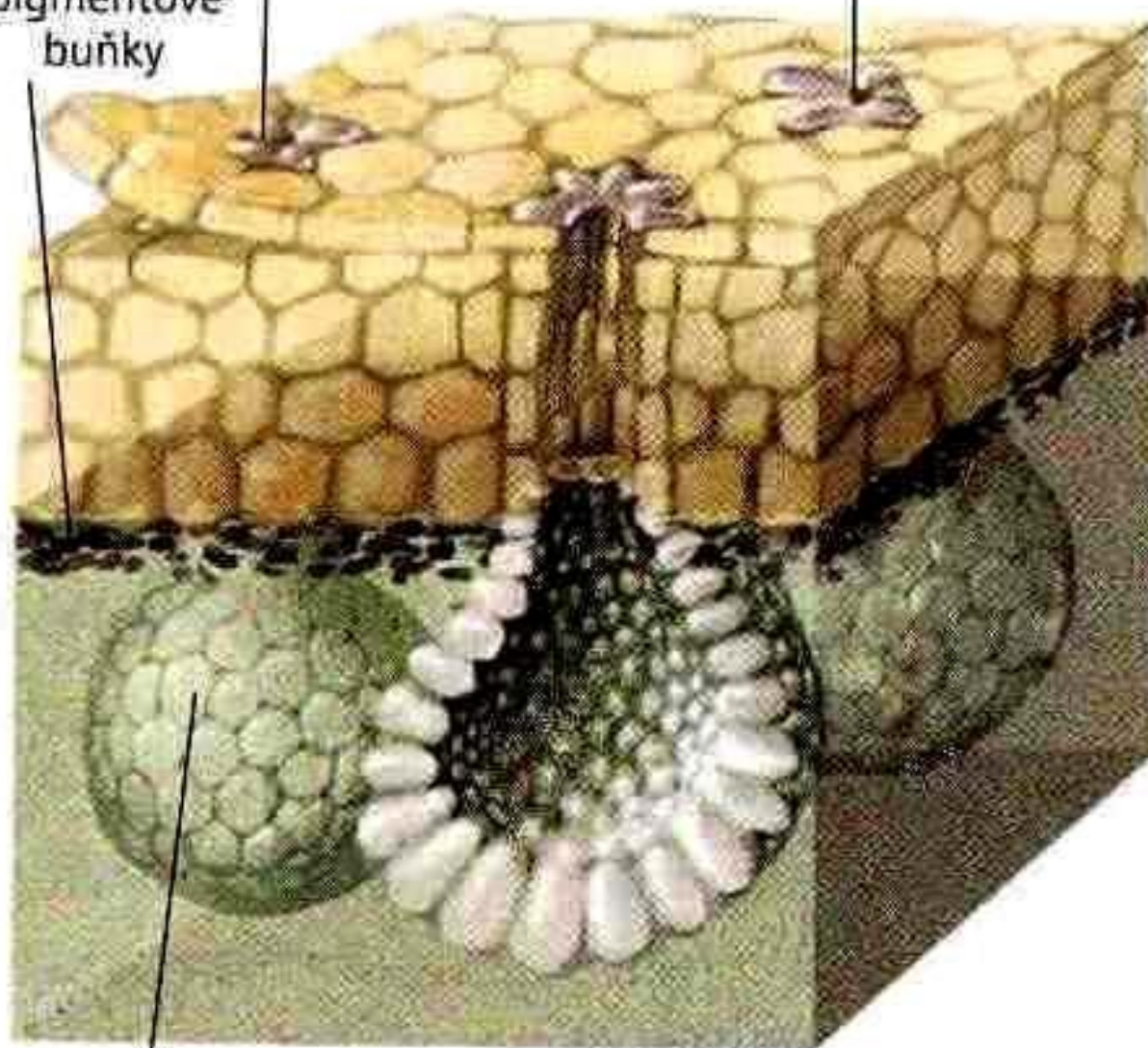
Obr. 5.252 Stavba kůže (a) vodního obratlovce a (b) suchozemského obratlovce.

a)

pigmentové
buňky

ústí slizové žlázy

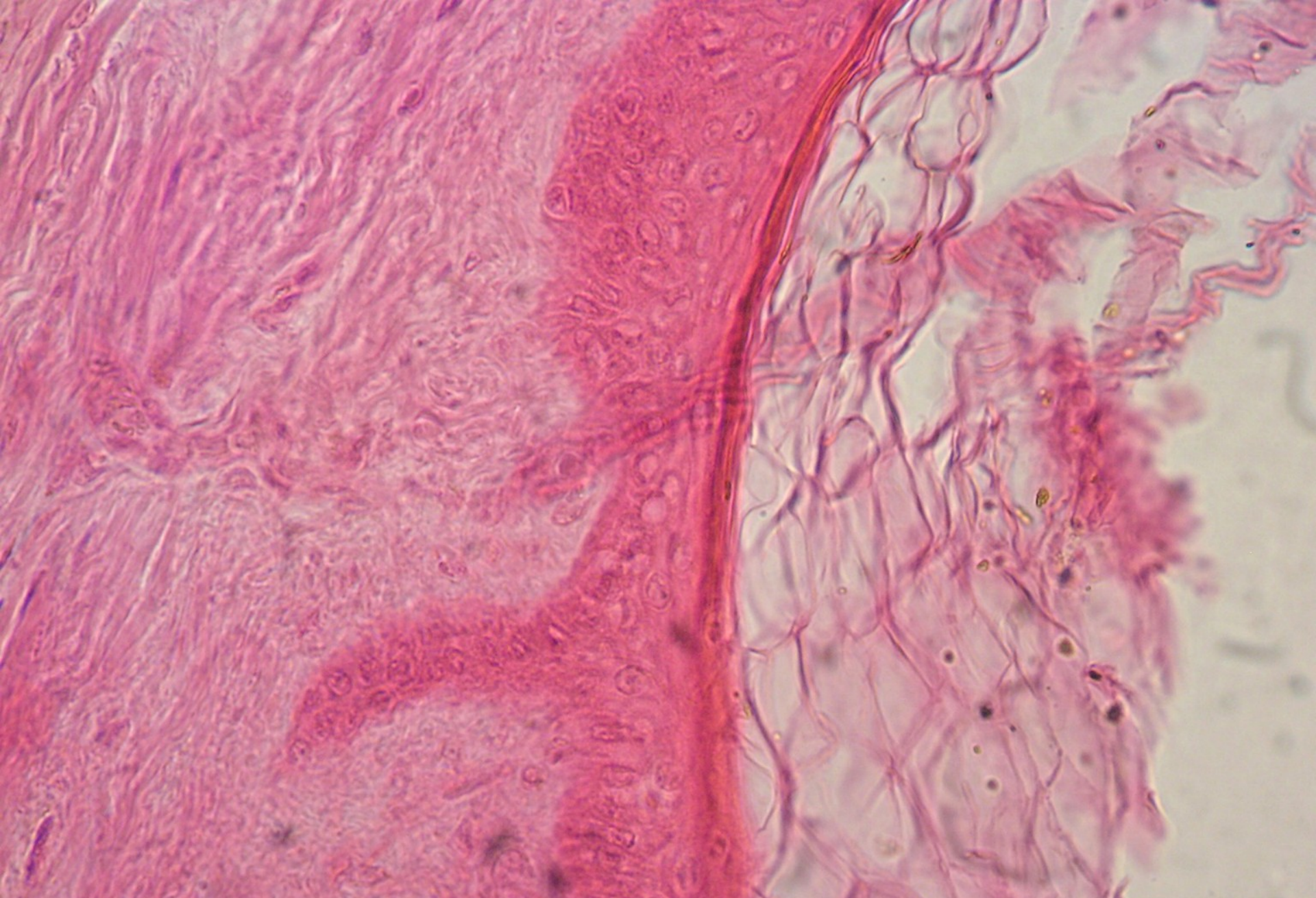
ústí žlázy

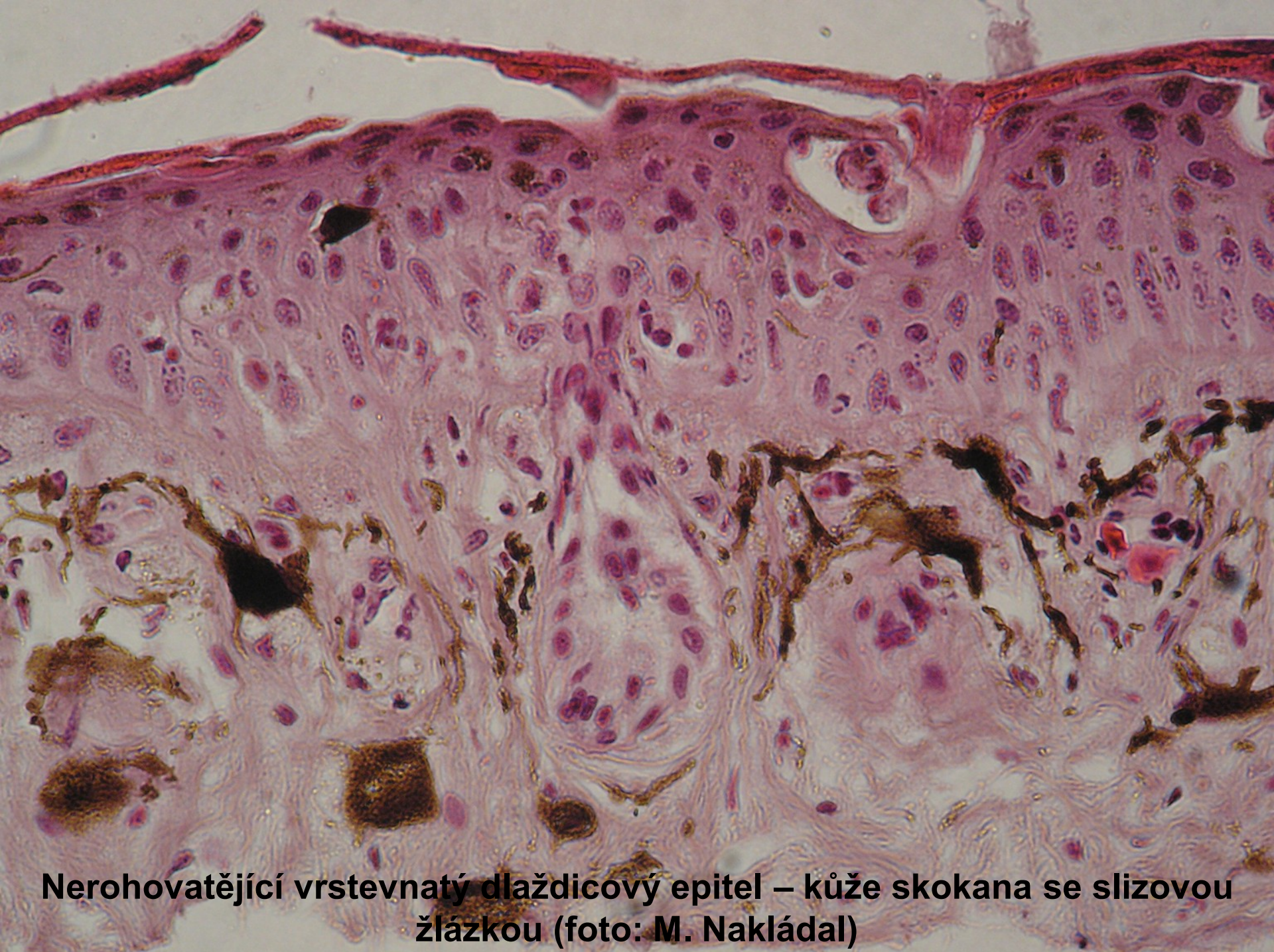
pokožka

škára

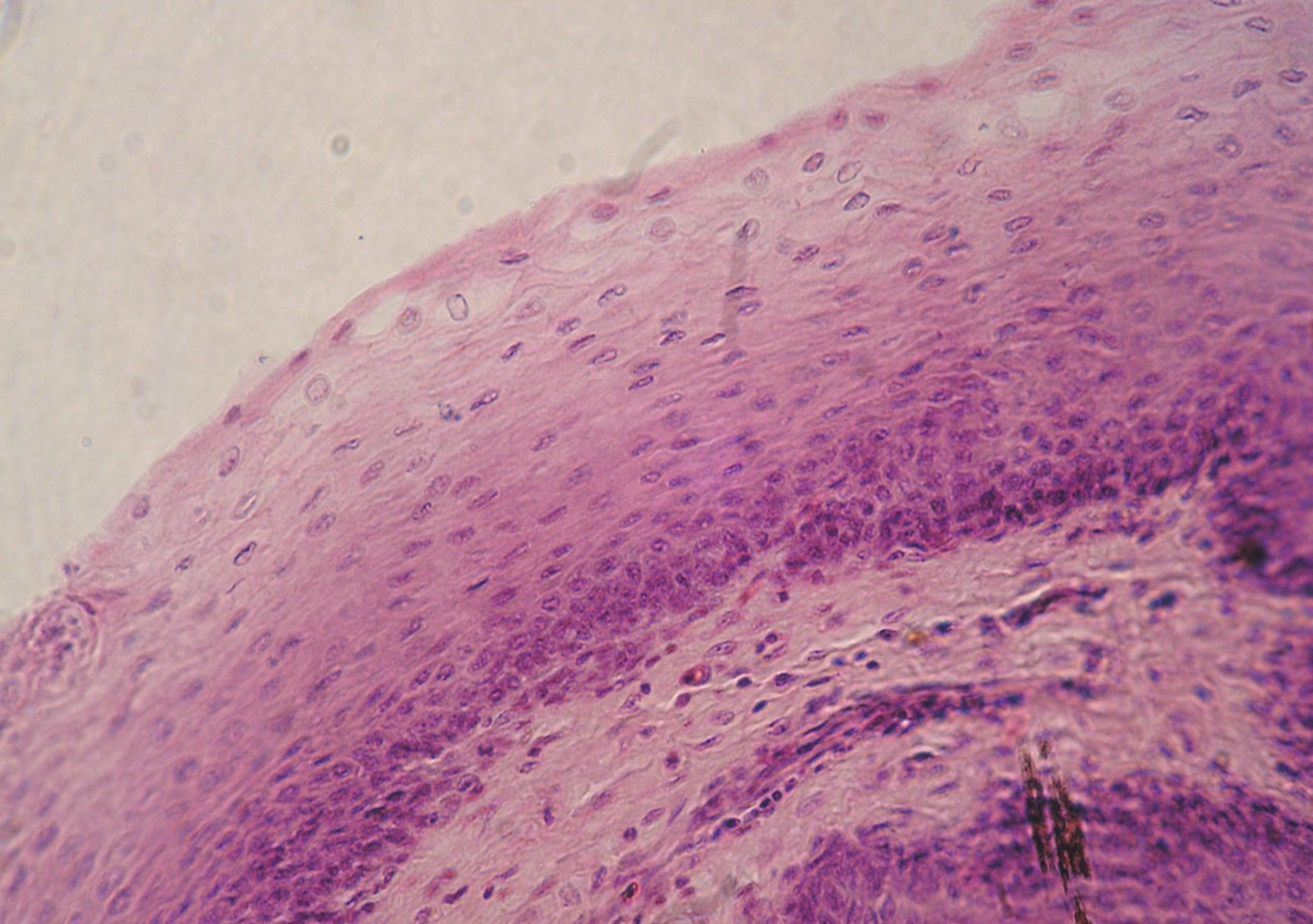
slizová žláza

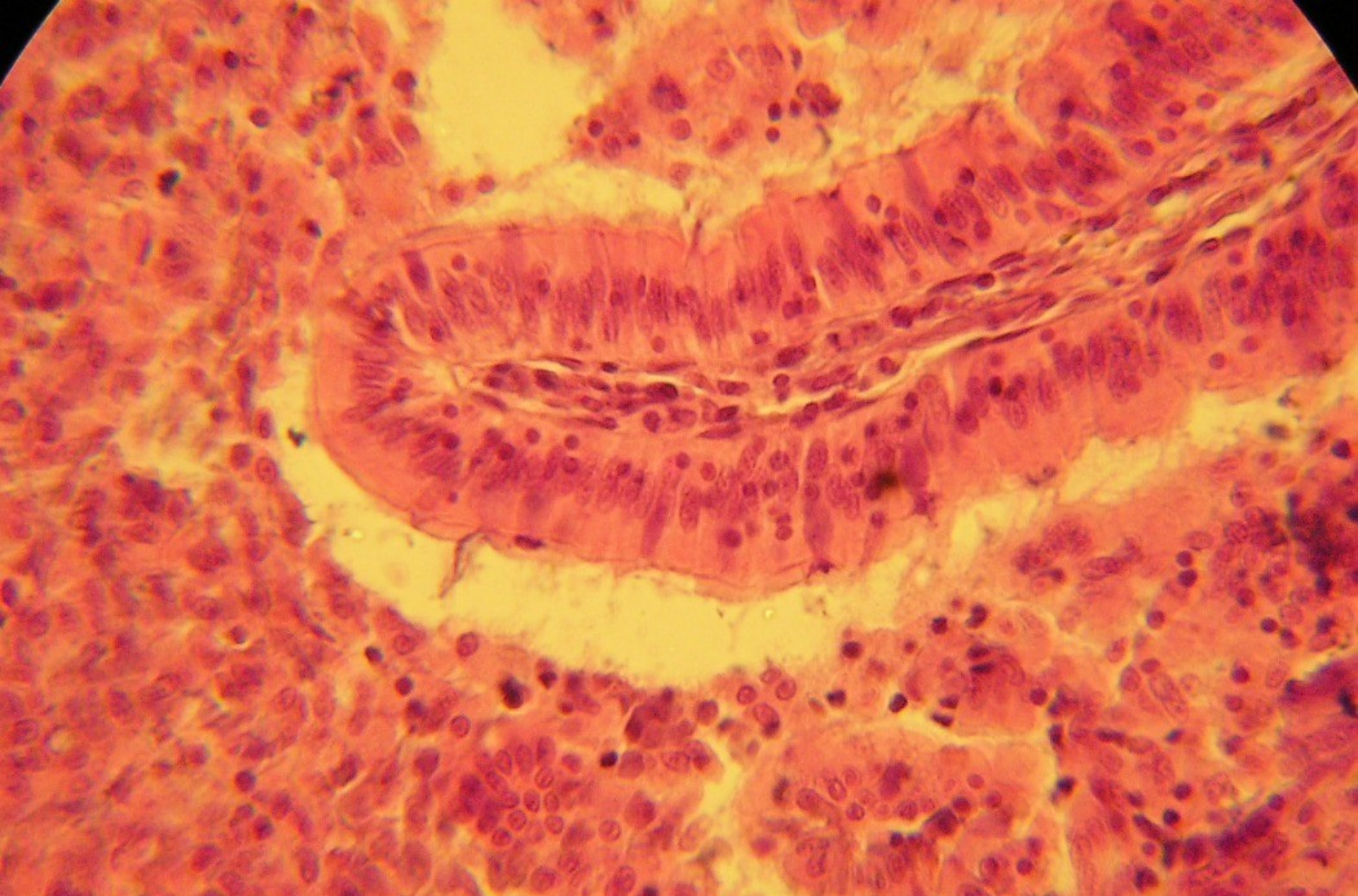
**Rohovatějící vrstevnatý dlaždicový epitel – kůže z břicha člověka
(foto: M. Nakládal)**

Nerohovatějící vrstevnatý dlaždicový epitel – kůže skokana se slizovou žlázkou (foto: M. Nakládal)

Nerohovatějící vrstevnatý dlaždicový epitel – jícen holuba (foto: M. Nakládal)

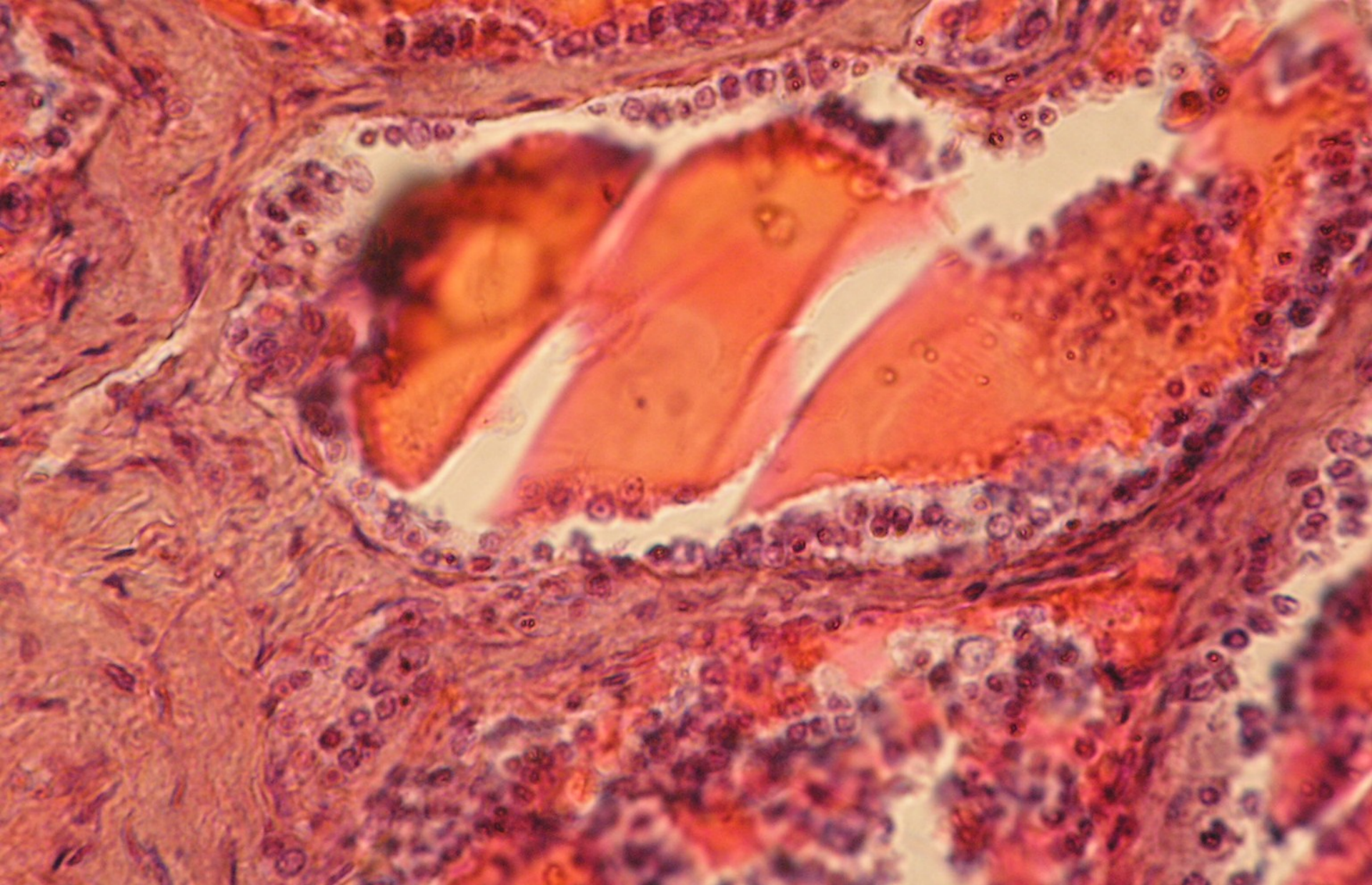
Resorpční (jednovrstevný cylindrický) epitel na příčném řezu tenkým střevem králíka (foto: M. Nakládal)

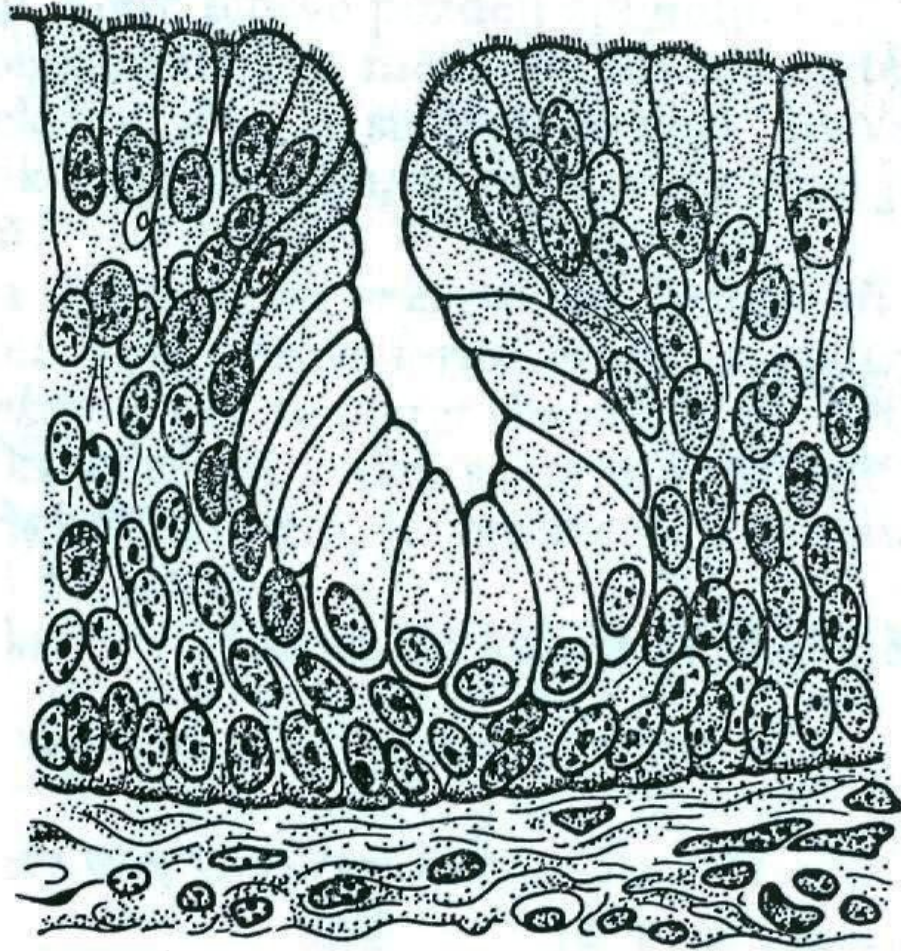
**Řasinkový (jednovrstevný cylindrický) epitel – hepatopankreas hlemýždě
(foto: M. Nakládal)**

4. smyslové epitely:

- Vedle epiteliálních buněk (podpůrné funkce) obsahují smyslové buňky (!) přizpůsobené k přijímání podnětů.
- Smyslové buňky jsou různého druhu: např. v chuťových pupenech (jazyk), v čichovém epitelu (nos), ve vnitřním uchu, v sítnici oka, ...

**Žlázový (jednovrstevný kubický) epitel – výstelka folikulů štítné žlázy
člověka (foto: M. Nakládal)**

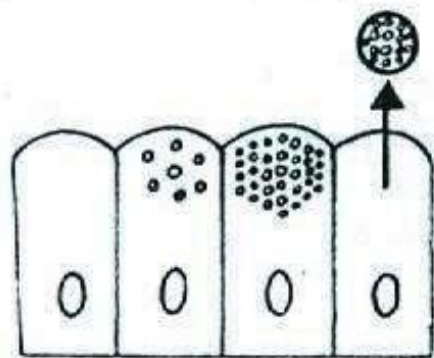
17. Skupina sekretorických buněk v epitelu záklopký (epiglottis) člověka
Podle Welsche a Storcha.

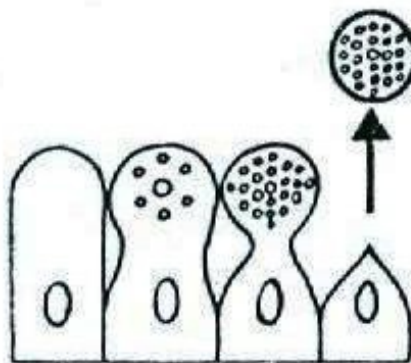
18. Schéma tubulózních a alveolárních žláz

a jednoduchá tubulózní;
b stočená tubulózní;
c rozvětvená tubulózní;
d jednoduchá alveolární;

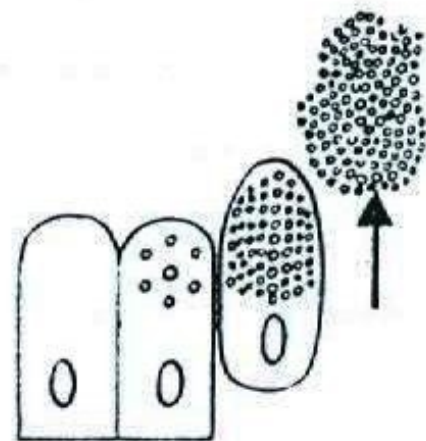
e rozvětvená alveolární;
f složená tubulosní;
g složená alveolární;
h složená tubuloalveolární.

a

b

c

19. Typy sekrece

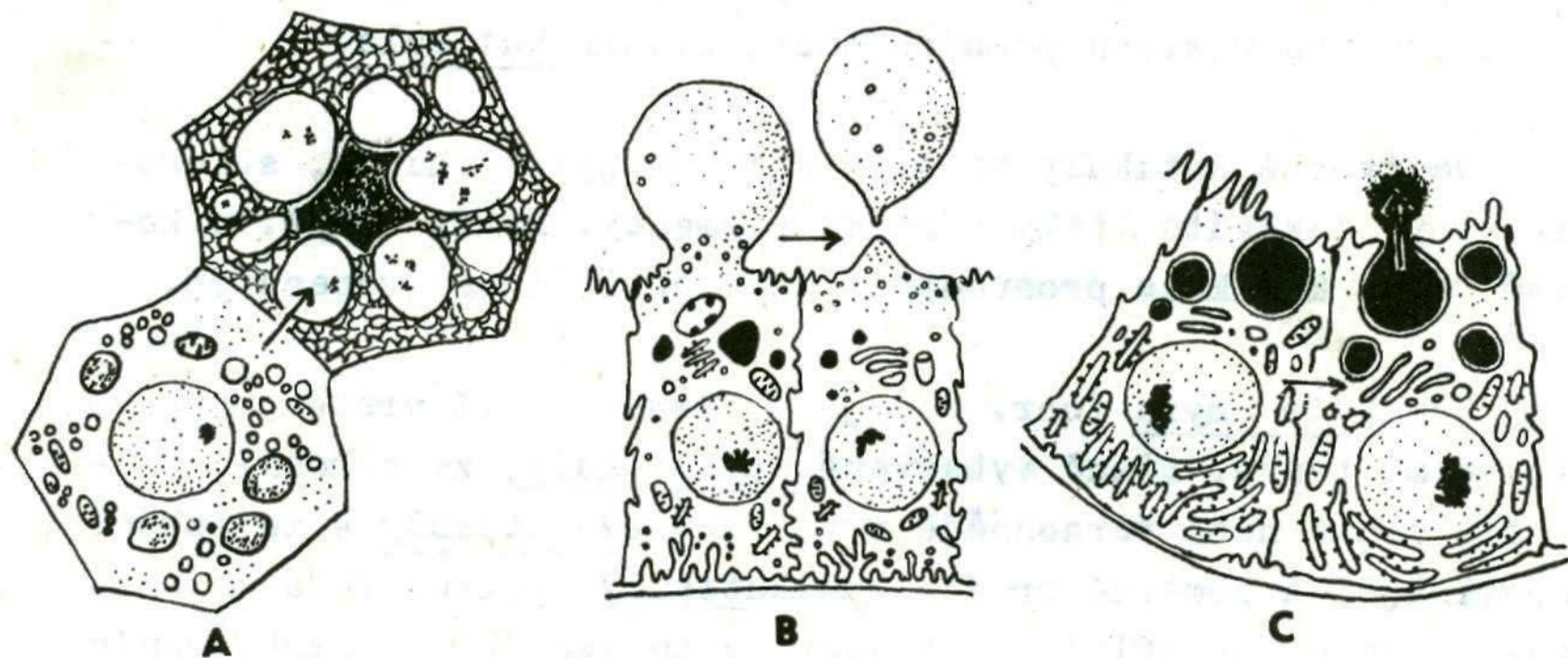
a sekrece merokrinní;

b sekrece apokrinní;

c sekrece holokrinní.

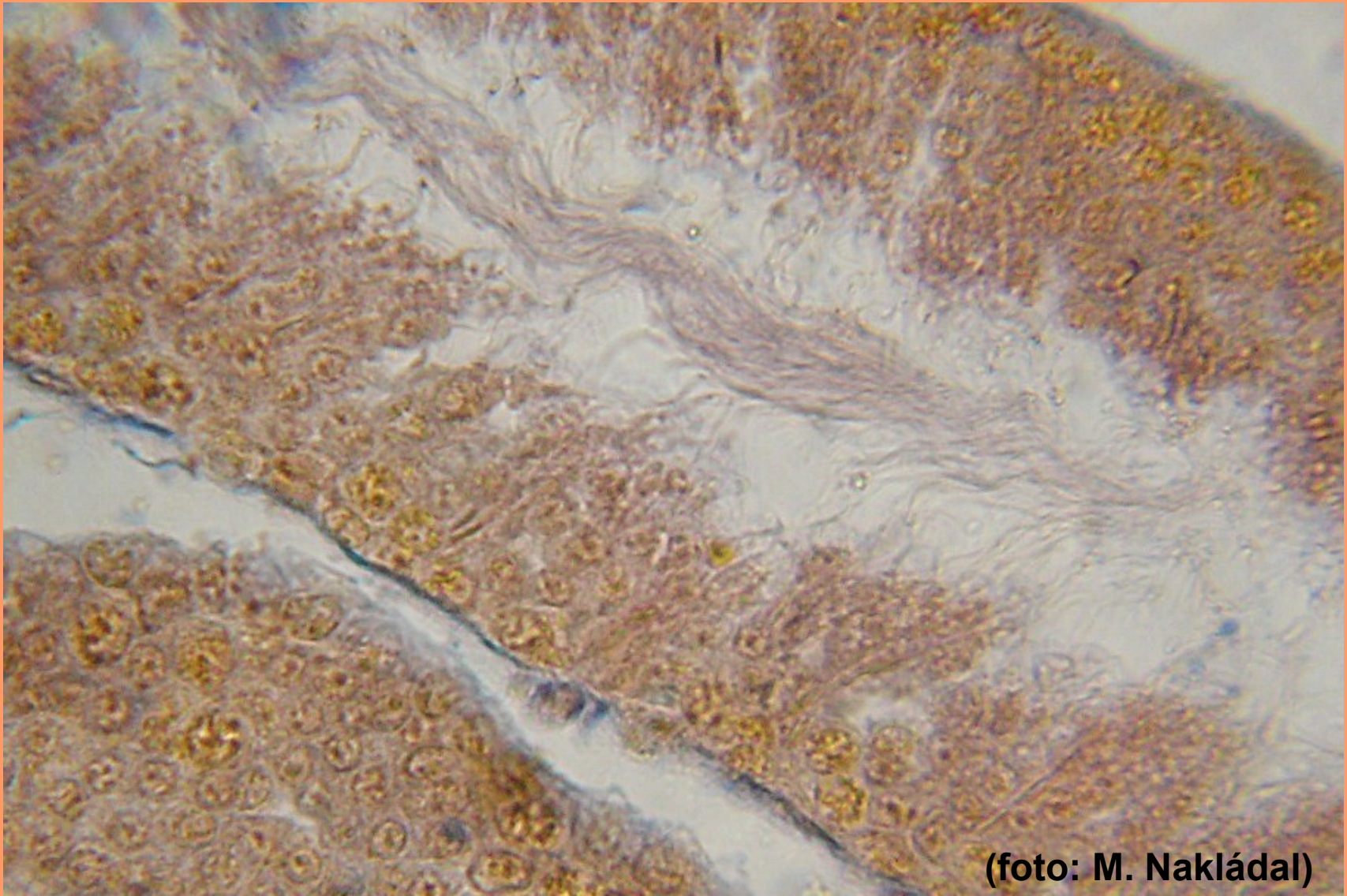
Sekret vyznačen tečkovaně.

Schematizováno podle
různých autorů.

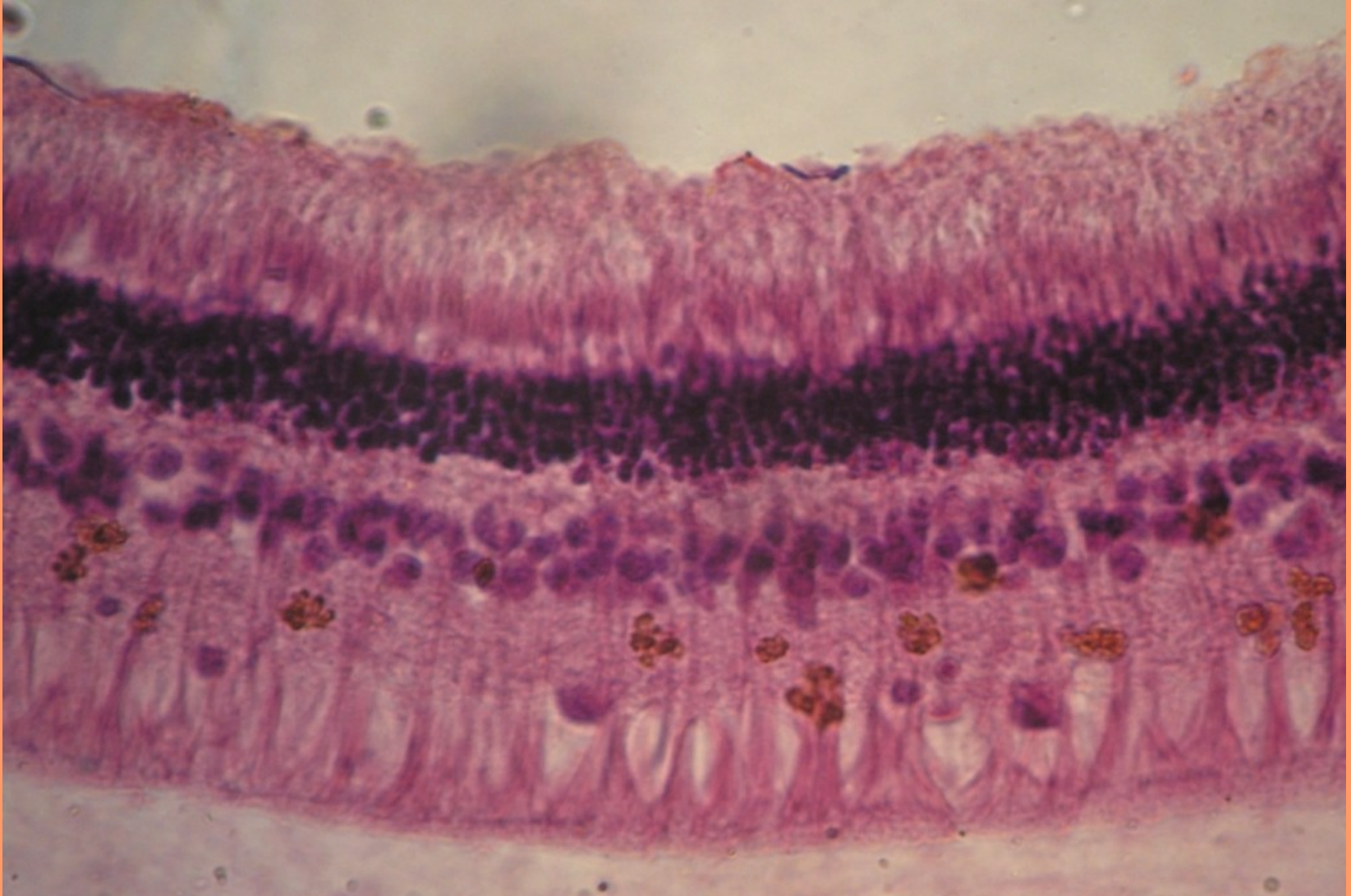
Obr. 93. Způsoby sekrece žlazových buněk
 a = holokrinní sekrece buněk tukové žlázy, b = makroapokrinní sekrece buněk potní žlázy, c = mezokrinní sekrece acinosních buněk slinivky břišní.

5. zárodečné epitely – epitely gonád! (např. varlat)

(foto: M. Nakládal)

5. pigmentové epitely – např. sítnice

(foto: M. Nakládal)

Použité zdroje:

- **Knoz, J.: *Obecná zoologie. I, Taxonomie, látkové složení, cytologie a histologie* [Knoz, 1990]. 4. vyd. Praha: SPN, 1990. 328 s.: skriptum.**
- **Pravda, O.: *Zoologie. [D] 3, Obecná zoologie*. Praha: SPN, 1982. 323 s.: i. Edice Učebnice pro vysoké školy. Určeno posluchačům pedagogických a přírodovědeckých fakult.**
- **Rosypal, S. a kol.: *Nový přehled biologie*. Praha: Scientia, 2003. 797 s.**